

پدر سردار،
روستایی بود و
کشاورز. علاقه
واردات زیادی
به پدرش و
تلاش‌های او
داشت. با افتخار
می‌گفت پدرم یک
دانه گندم حرام به
خانه ما نیاورد.

آرایش نظامی محور مقاومت از شمال به شرق بود و عناصر مرتبط با دستگاه اطلاعاتی آمریکا، اردن، عربستان، امارات و ترکیه به‌طور متناوب به منابع مستقر در بوکمال حضور مقاومت را گوشزد می‌کردند. در چنین شرایطی نبرد دیگر به شهر و مبارزه با چند انتحاری منحصر نبود.

داعش در دور شهر یک دژ نفوذناپذیر زمینی درست کرد که ورود به آن هیچ تفسیری جز خودکشی نبود. سنگرهای چندلایه، تونل‌های عمیق با طول چندین کیلومتر برای حمل و نقل ماشین و موتور و دور زدن نیروهای مهاجم (مقاومت)، تله‌های انفجاری با ده‌ها تن مواد منفجره با فاصله‌های کم از یکدیگر، شهروندان غیرنظامی که به‌عنوان سپر گواشی در نظر گرفته بود و در نهایت دپوی تمامی تسلیحاتی که در این چند ساله به‌دست آورده بود، تنها بخشی از مشکلات پیش‌روی مقاومت برای آزادسازی بوکمال بود. در گزارش روز نبرد و آزادسازی بوکمال آمده: داعش به حدی از تسلیحات ضد رزه در میدان رزمی استفاده می‌کند که استفاده از این تسلیحات برای هدف قرار دادن نفرونه تجمعات انسانی یا زره‌پوش به‌کرات گزارش شده است. در طرف دیگر موقعیت ژئوپلتیک بوکمال را نباید فراموش کرد. این شهر در کنار رود فرات و در نوار مرزی سوریه و عراق قرار دارد. در صورتی که نیروی نظامی عراقی از شرق این شهر وارد نمی‌شد قطعاً شکست داعش امری بی‌فایده بود. هدایت و فرماندهی دو نیروی نظامی با ساختار متفاوت و تفکر و تجهیزات گوناگون کار را در نبرد میدانی دشوارتر می‌ساخت. فراموش نشود ارتش عراق پس از سقوط صدام، با تغییر نگرش در سطح سازمان رزم از ساختار و مدیریت آکادمیک ارتش آمریکا پیروی می‌کند و روح حاکم بر ارتش سوریه هنوز روح حاکم بر ارتش شوروی و تسلیحات رزمی آن است. هدایت دو ارتش و نیروی کلاسیک و

غیرکلاسیک در صحنه نبرد از ابتکارات بی‌بدیل و نوینی بود که شهید سلیمانی به‌کار گرفت. نبرد در بوکمال با پیروزی مقاومت پایان یافت و برای همیشه داعش در این موقعیت جغرافیایی فاقد سرزمین برای اعلام حکومت است.

≡ بوکمال، وضعیت امروز

وضعیت امروز بوکمال نسبت به سه سال گذشته تفاوت‌های چشمگیری دارد. هرچند آمریکایی‌ها هنوز در تنف مستقر هستند اما مرز بوکمال در اختیار نیروهای محور مقاومت قرار دارد. با الحاق نیروهای مقاومت در عراق و سوریه، عملاً بوکمال در سوریه و مرز القائم در عراق به پایگاه پشتیبانی زمینی مقاومت تبدیل شده که تهران را به بغداد، بغداد را به دمشق و در نهایت دمشق را به جولان و بیروت از مسیر زمینی متصل می‌سازد. جاده‌ای ترانزیتی که پیشتر برای حمایت از جنگ اعراب با اسرائیل ساخته شده بود و امروز در اختیار محور مقاومت است. در کنار آن استان الانبار که عملاً به پایگاه نظامی و دولت کوچک آمریکا در غرب آسیا تبدیل شده بود در اختیار و اشراف مقاومت قرار دارد. در طرف دیگر زندگی به شهر بوکمال با جمعیتی بالغ بر ۶۰ هزار نفر بازگشته است. حضور مقاومت در این شهر و ایست‌بازرسی‌های ممتد ارتش سوریه موجب شده تا کمتر در بوکمال شاهد انفجار، ترور یا سرقت باشیم. مردم در این شهر با رفتن داعش کمی آرامش و ثبات سیاسی و اجتماعی پیدا کردند و تجارت و ارتباط اقتصادی‌شان با سایر بخش‌های سوریه برقرار است. از سویی به سبب از بین رفتن جغرافیای سرزمینی داعش، این گروه مجبور شد به صحرای الانبار و شام پناه ببرد و هر از گاهی از این صحرای برای عملیات در سوریه و عراق استفاده کند. گروهی کوچک از داعش در محل تلاقی رود فرات و صحرای الانبار به صورت پراکنده و کوچ‌رو مستقر هستند که اتفاقاً در مسیر امنیتی پادگان عین‌الاسد است.